

**Орієнтовне календарне планування уроків з предмету Мистецтво 3 клас
за програмою Мистецтво Л.Масол, О.Гайдамака
35 година на рік.**

№ уроку	Дата уроку	Тема уроку	Музичне мистецтво	Образотворче мистецтво
Тема I Мистецьки мандри казкових персонажів (8 год.)				
1.		Лясолька і Барвик у країні мистецтв.	Поняття: фактура. Слухання: Пісня Трубадура з м/ф «Бременські музиканти», пісня Вінні Пуха з м/ф «Вінні Пух» Розучування пісні «Мрії збуваються» муз. В Полянського, сл.. Ю.Рибчинського	Розглядання картини М.Луки Казковий звір. Практична робота « Подорож Лясольки та Барвика по країні Мистецтв»
2.		За лаштунками лялькового театру	Слова-характеристики-мелодія, динаміка, темп. Перегляд фрагменту балету І.Стравінського «Петрушка».	Розглядання персонажів лялькового театру. Ліплення з пластиліну Петрушки або інших персонажів.
3.		Казкові герої на телеекрані.	Поняття: інтонація. Перегляд фр. з к/ф «Пригоди Буратіно». Розучування пісні «Петрушка» М.Брамса.	Художник у кіно. Практична робота: малювання героя з казки «Золотий ключик».
4.		Українська казка в мультиплікації.	Перегляд фр. з м/ф «Котигорошко». Розучування пісні «Мультики» м.А.Мігай, сл.. Н.Кулик.	Розглядання та зображення персонажів з мультфільму «Котигорошко» у русі.
5.		Море хвилюється раз, море хвилюється два, продовжуються дива.	Поняття: морена, нюанс. Слухання вступу до опери М.Римського-Корсакова «Казка про царя Салтана».	Повторення: пейзаж, колорит. Розглядання картини І.Білібіна Ескізи декорацій до «Казки про царя Салтана». Практична робота: Створення власної марини (гуаш).
6.		Загадки Терпсіхори.	Визначення що таке балет, па-де-де. Види мистецтва у	Практична робота: «Попелюшка»

			балеті. Слухання С.Прокоф'єв балет «Попелюшка» (вальс, галоп) Розучування пісні «Казка світами мандрує» м. Є.Птичка, сл. М.Пляцьковського	(малюнок олівцями).
7.		Портретна галерея.	Поняття сюїта. Слухання М.Равель. Сюїта «Моя матінка Гуска». Перегляд фр. к/ф. «Червона Шапочка». Розучування «Пісня Червоної Шапочки» м. О.Рибнікова, сл. Ю. Михайлова	
8.		Портретна галерея. Узагальнення знань.		Поняття: портрет. Розглядання зображень людини. Алгоритм зображення обличчя людини. Практична робота «Автопортрет»
II тема Легендарні герої в мистецтві (8 год.).				
9.		Герої давніх міфів.	Перегляд фр.м/ф «Прометей». Слухання К.Стеценко хор «Прометей» (фрагмент).Х.В.Глюк Мелодія з опери «Орфей і Еврідіка». Виконання «Пісня Червоної шапочки»	
10.		Герої давніх міфів.		Поняття силует. Перегляд фр. м/ф «Останній подвиг Геракла» Практична робота: Вирізання силуету давньогрецької вази.
11.		Богатирі Київської Русі.	Слухання О.Бородін «Богатирська симфонія» I ч. Виконання пісні «Мрії збуваються» муз. В Полянського, сл. Ю.Рибчинського	Розглядання картин В.Васнецова Три богатирі. Практична робота: створення буквиці.
12.		Козацькому	Поняття пульс і ритм.	Розглядання картини

		роду нема переводу.	Розучування пісні «Козацькому роду нема переводу» м. М.Балеми, сл.. М.Воньо і П.Карася. Слухання Є.Адамцевич «Запорізький марш».	І.Репіна « Запорожці пишуть листа турецькому султану». Перегляд фр. м/ф з козацького серіалу. Практична робота: малювання веселих козаків з мультфільму.
13.		Пам'ять про них живе у віках.	Ритмічні вправи. Слухання М.Гайворонський Варіації на тему «Їхав стрілець на війноньку». Розучування пісні «Їхав стрілець на війноньку».	Поняття: рельєф. Розглядання пам'ятника Б.Хмельницькому скульптора М.Мікешина. Практична робота: ліплення на площині богатиря.
14.		Кобзарі – співці слави України.	Перегляд фр. к/ф «Сліпий музикант». Розучування пісні «Наш співець Тарас» м. М.Дремлюги, сл.. Г.Бойка	Поняття: ілюстрація. Розглядання творів Л.Познер «Лірник», пам'ятник О.Вересаю. Практична робота: виконання ілюстрації до вірша Т.Шевченко.
15.		Легендарні митці.	Розучування пісні «Україно-дівчино» муз. М.Мельника, сл.. М.Бути. Слухання Н.Паганіні Каприс № 24	Розглядання пам'ятника М.Чурай. Практична робота: створити образ за легендою рідного краю.
16.		Героїзм у житті митця Узагальнення знань.	Слухання Л.Бетховен Симфонія № 5 I ч. Розучування пісні «Їхав козак на війноньку»	Ордени та медалі створені художниками та скульпторами.
III тема Космічні та фантастичні образи.				
17.		Святкові дива.	Слухання: укр..н.п. «Щедрик», «Нова радість стала» у вик. «Пікардійська терція». Розучування укр..н.пісні «Го-го-го, коза»	Розглядання Н.Курій-Максимів «Різдвяна імпровізація», В.Іванів «Щедрий вечір». Практична робота створення

				карнавальної маски.
18.		Снігова королева.	Розучування пісні муз.Ф.Колеси «Сипле сніг». Слухання: Ж. Колодуб Цикл «Снігова королева» («Герда», «Кай», «Троль». Г.Сасько «Крижаний палац Снігової королеви».	Розглядання Р.Дункан «Друзі зимою», В.Єрко. Ілюстрація до казки «Снігова королева». Практична робота. Намалювати крижаний палац Снігової королеви.
19.		У світі реального та уявного.	Розучування пісні-гри «Іде, іде дід, дід». Слухання; М.Римський-Корсаков. Опера «Золотий півник»(теми: царя Додона, Шамаханської цариці, Звездаря,, Золотого півника»)	Розглядання М.Приймаченко «Три діди», І. Баканов «Казка про золотого півника». Практична робота. Створення незвичайної істоти.
20.		Силуети зла.	Розучування пісні автора А.Лук'яненка «Баба-Яга». Слухання П.Чайковський «Баба-Яга» (фрагмент). Ритмічний малюнок.	Розглядання В.Сиров «Баба-Яга», В.Васнецов «Кашей Бесмертний». Практична робота. Створення силуету казкового персонажу.
21.		Картинки з виставки.	М/ф «Білосніжка і семеро гномів (фрагмент), Слухання Е.Гріг «Похід гномів». Імпровізація. Створити пісеньку про гномиків.	Поняття: натюрморт. Розглядання Р.Спланглер «Казковий натюрморт», Б.Індриків «Зустріч». Практична робота: створити натюрморт із двох-трьох предметів.
22.		Діалог музики та живопису.	Розучування муз. .Гладкова, вірші В.Лугового «Пісня про чарівників». Слухання М.Чюрльоніс «Фуга».	Розглядання М.Чюрльоніс «Фуга», С.Панін «Зимова симфонія». Практична робота. Намалювати красу зимового лісу.
23.		Чарівники звуків і барв.	Створення імпровізації до вірша О.Орача. Слухання	Колір. Практична робота: створити

			О.Мессіан. Органні імпровізації., Ф.Шопен Етюд № 1 До-мажор. Поняття: етюд.	безпредметну композицію на музику Ф.Шопена.
24.		На крилах фантазії.	Виразні засоби музики. Розучування «Пісенька друзів» муз. Г.Глаткова, в. Ю.Ентіна. Слухання: Р.Шуман «Фантастична п'єса».	Розглядання архітектурних споруд В.Городецького, А.Гауді, будинок автомобіль, будинок-рояль, парк розваг Астерікс.
25.		У царстві вигадки.	Легато, стакато. М/ф «Пригоди капітана Врунгеля», «Пригоди барона Мюнхаузена». Слухання: М.Глінка «Марш Чорномора» з опери «Руслан і Людмила».	Практична робота. Створити свій неповторний чарівний світ.
26.		Гумор у мистецтві. Узагальнення знань.	Розучування укр..н. пісні «Грицю, Грицю до роботи». Слухання: Д.Шостакович Вальс-жарт. Рухова імпровізація.	Шарж. Розглядання Ю.Мацик «Клоун». Практична робота. Створення кумедного портрету клоуна.
IV тема Краса людської духовності.				
27.		Дружба і братство – найкраще багатство.	Мажор, мінор. Слухання: С.Прокоф'єв «Джюльєтта – дівчинка», В.Сокальський «Дівчинка – сиротинка». Розучування пісні «Справжній друг» муз. Б.Савельєва, в. М.Пляцковського.	Розглядання Д.Веласкес. Портрет інфанти Маргарити, Рембрандт. Портрет Тітуса. Практична робота. Створити власний сувенір для свого друга.
28.		Природа і людина – єдині.	Веснянки. Слухання В.Сокальський «У гаю». Розучування німецька нар пісня «Весна»	Витинанка. Різьблення. Розпис. Вишивка. Практична робота. Створення стрічкової витинанки «Веснянки».
29.		Дорога до храму.	Писанки. Розучування пісні музика Ю.Шевченко, в. С.Жупаніна «Писанки. Слухання Д.Бортнянський. Хор «Свят».	Розглядання розпису писанки О.Василишина, Я.Земляна, М.Гоцуляк. Практична робота.

				Створити власну писанку.
30.		Образ Мадонни в мистецтві.	Слухання Ф.Шуберт «Аве Марія». Розучування пісні муз. Б.Фільц, в. Й.Фиштика «Жменька сонця».	Розглядання Рафаель. Мадонна., Леонардо да Вінчі. Мадонна у гроті. Практична робота. Створити портрет дівчинки або хлопчика.
31.		Найдорожча у світі.	Імпровізація на вірш О.Гаєцького. Слухання П.Чайковський «Мама».	Розглядання П.Рубенс. Портрет О.Фоурмен з дітьми, З.Серебрякова. Автопортрет з донькою. Практична робота. Створити портрет своєї мами.
32.		Святковий травень.	Розучування пісні муз. Т.Попатенко, вірші В.Вікторова «Свято перемоги». Слухання А.Пашкевич. «Степом»	
33.		Святковий травень.	Виконання пісні муз. Т.Попатенко, вірші В.Вікторова «Свято перемоги».	Розглядання О.Шилов «Зацвів багульник, С.Кузьмін «Бузок». Практична робота. Намалювати гілочку бузка.
34.		Узагальнення знань	Музична вікторина «перевір свої знання»	Колір. Виразні засоби образотворчого мистецтва. Практична робота. Створити малюнок на вільну тему.
35.		Урок – концерт.	Виконання найулюбленіших пісень.	Виставка найкращих робіт.

Мистецтво 2 клас

за програмою «Мистецтво» Л.Масол, О.Гайдамака

(35 година на рік)

№ уроку	Дата уроку	Тема уроку	Музичне мистецтво	Образотворче мистецтво
Тема І. Пори року і народні свята 8 годин				
1.		Звуки і кольори природи	Слухання. В. Косенко. П'єса «Пасторальна» Відомості про пастораль, регістр, фермату Розучування пісні «Пішли діти в поле»	Розповідь про літню палітру. Поняття – палітра . Практична робота «Квіткова галявина»
2.		Барви осені	Програмна музика. Слухання. А. Вівальді. Цикл „Пори року”. "Осінь" . Розучування пісні «Осінь» сл... Г. Коваля, муз. М. Ведмедері	Поняття – пейзаж Практична робота «Осінь-мальовничка». Основні та похідні кольори.
3.		Прощальна пісня журавлина	Відомості про музичний пейзаж Слухання. М. Чембержі. «Хмаринка» . робота над піснею «Осінь» . Ритмічні вправи.	
4.		Ритми осіннього дощу	Музичний ритм. Слухання. В. Косенко. „Дощик” Творче завдання «Дощик». Тривалі та короткі звуки.	Бесіда про осінні кольори. Відомості про штрихи. Розглядання . Левітан. «Буря», М. Ромадін. «Осіній дощ». Практична робота «Дощовий пейзаж»
5.		Падолист	Робота над пісней «Дощик» Н.Май. Караоке. Слухання. П. Чайковський. «Осіння пісня» («Жовтень») Високі та низькі звуки.	
6.		Про що розповів натюрморт	Розповідь про свято врожаю. Слухання. М. Мусоргський. Опера „Сорочинський ярмарок”. Розучування пісні „Ходить гарбуз по городу”	ВідомК. Білокур. «Квіти, яблука, помідори», В, Жемерикін. «Натюрморт із кавуном». ості про натюрморт. Споглядання Практична робота „Фруктова крамничка”
7.		Обжинки	Відомості про календарно-обрядові пісні. Караоке. Пісня „Ходить гарбуз по городу”	Відомості про обжинки, декоративно-прикладне мистецтво. Кераміка. Практична робота «Свято врожаю в бабусі Катрусі»
8.		Троїсті музики	Розучування пісні «Ой заграйте, дударики». Відомості про українські інструменти, троїстих музик.	Відомості про орнамент. Практична робота «Орнамент для троїстих музик»
Тема ІІ. Мистецтво і рукотворний світ (8 годин)				
9.		Як сопілка флейтою стала	Розучування пісні «Ой заграйте, дударики»	Казка «Як сопілка флейтою стала». Споглядання та аналіз репродукцій

			Відомості про концерт, соло. Слухання музики. Музична загадка	Михайло Білас «Лісова пісня». Практична робота «Музика Сопілочки»
10.		Для кожного звіра чи птаха у казки свої голоси	Розучування та інсценування пісні «Різні голоси». Відомості про тембр. Слухання. С. Прокоф'єв. Симфонічна казка «Петрик і Вовк» (фрагмент; українською мовою)	
11.		Музична казка продовжується	Перегляд фрагмента м/ф «Петрик і Вовк» Виконання пісні «Різні голоси»	Перегляд та аналіз фрагментів м/ф «Пригоди kota Леопольда». Практична робота «Котик-муркотик»
12.		Свято Миколая	Бесіда про звуки зими. Слухання. А. Вівальді. Цикл «Пори року». П'єса «Зима». Розповідь про Святого Миколая. Розучування пісні «Ой хто, хто Миколая любить»	
13.		Свято Миколая		Споглядання та аналіз репродукцій. А. Коцка. «Зима в селі Тихий», С. Федоров. «Зимовий вечір». Практична робота «Листівка для рідної людини»
14.		Добро несе Різдвяний янгол	Перегляд фрагмента м/ф «Різдво». Слухання та розучування. Різдвяна пісня «Нова радість стала». Караоке. Пісня «Ой хто, хто Миколая любить»	
15.		Якого кольору зимова тиша		Історія про художника, Практична робота "Сільський краєвид" який закохався в зимову тишу. Споглядання та аналіз репродукцій.
16.		Зимові сні	Караоке. Пісня «Сніжинки» Сл. народні, муз. Я Степового. Слухання. В. Губа. «Ведмідь-бешкетник»	Перегляд фрагмента м/ф «Умка». Практична робота «Біле ведмежа»

Тема III. Бринить природи мова кольорова (10 год)

17.		Карнавал тварин.	Слухання та аналіз музики. К. Сен-Санс. Сюїта «Карнавал тварин». Поняття «Зерно інтонації»	Поняття «Анімалізм». Споглядання та аналіз репродукцій М. Примаченко. «Звірі в гостях у лева» Практична робота «Левеня»
-----	--	------------------	--	---

18.	Карнавал тварин.	Розучування пісні «Колискова ведмедиці» муз. Є.Крилатова, вірші Ю.Яковлева Слухання В.Губа «Ведмідь-бешкетник». Гра «Композитор». Регістр. Тембр.	
19.	Карнавал птахів.	Слухання К.Сенс-Санс «Карнавал тварин» Півень і кури. Характер.	Споглядання та аналіз репродукцій В. Тезик. «Сині птахи» В. Панко. «Синій птах» М. Примаченко. «Казковий птах» Т. Пата. «Зозуля на калині». Практична робота. Створити свого диво-птаха.
20.	Подорож до далеких країн.	Слухання К.Сенс-Санс «Карнавал тварин» Кенгуру. Розучування пісні муз. В.Гребенюка, вірші Е.Саталкіної «Кенгуру» Ритм.	
21.	Подорож до далеких країн.		Форма. Ескіз. Споглядання Е.Тінгатінга «Риби». Практична робота «Риби в акваріумі» Поняття «Пластичність».
22.	Коза-Дерева.	Слухання фр. Опері М.Лисенка «Коза-Дерева». Поняття: опера, хор, арія, оркестр. Розучування «Пісня Лисички».	Ілюстрація. Художник ілюстратор.
23.	Снігуронька.	Опера М.Римського-Корсакова «Снігуронька». Образ Снігуроньки.	Декорації. Ескізи костюмів героїв. Практична робота «Казковий килим».
24.	Зима і весна зустрічаються.	Слухання П.Чайковський Цикл «Пори року» Масляна(Лютий), Пісня жайворонка (Березень). Розучування пісні муз. О.Янушкевич, вірші М.Ясакової «Весняні котики»..	
25.	Великодні дзвони.		Писанки. Споглядання та аналіз творів О.Супрун Листівки. І.Сколоздра «Великодня музика» М.Іванишин Візерунки для писанок. Практична робота: Вітальна листівка.
26.	Великодні дзвони. Узагальнення знань.	Народний обряд зустрічі весни. Слухання І.Шамо «Веснянка», Л.Ревуцький «Веснянка». Розучування поспівки «Писанка».	
27.	Наша рідна Україна, мов веснянка солов'їна.	Сприймання та інтерпретація твору Р.Гринків «Веснянка». Українські народні інструменти. Виконання поспівки муз. А.Філіпенка, вірші. Т.Шевченка	Знайомство із петриківським розписом. Споглядання та аналіз творів О.Пишненко Злиденна «Сонячні зайчики», А.Пакуш «Пави з калини».

			«Зацвіла в долині»	
28.		Наша рідна Україна, мов веснянка солов'їна	Виконання поспівки муз. А.Філіпенка, вірші. Т.Шевченка «Зацвіла в долині».	Практична робота із створення стебелець, листочків, ягідок петриківським розписом.
29.		Ниточковий баврограй.	Слухання М.Чембержі «Вишиванка», В.Кікта Концертна симфонія для арфи з оркестром «Фрески Софії Київської». Розучування пісні муз. В.Таловирі вірші С.Жупаніна «Оленчині вишивки».	Орнамент для вишиванок. Практична робота: Створити кольоровий візерунок для вишивки хрестиком.
30.		Чарівний віночок.	Слухання «Вінок українських народних пісень» для оркестру народних інструментів. Робота над укр.. нар піснею «Віночок»	Споглядання та аналіз твору Г.Назаренко «Декоративний розпис». Практична робота. Створення святкового віночка з кольорового папіру.
31.		І спів пташиний бавить душу.	Слухання Е.Гріг «Пташка», П.Чайковський Цикл «Пори року» Пісня жайворонка. Награвання свищиків, сопілки. Робота над укр.. нар. піснею «Віночок»	Народна іграшка. Практична робота. Ліплення народної іграшки із пластиліну.
32.		Ритми життя в мистецтві.	Розучування пісні музика і вірші Н.Рубальської «Різні барви у природи» Сприймання та інтерпретація творів Е.Гріг Сюїта «Пер Гюнт» Ранок, С. Прокоф'єв Цикл «Дитяча музика» Вечір.	Практична робота. Малювання орнаменту для народних музичних інструментів.
33.		Музика природи.	Розучування пісні муз. О. Яковчука, вірші В.Довжика «Річенька»	Споглядання та аналіз творів І.Лопатін «Дерево», М.Тимченко «Хвилі». Практична робота . Малювання декоративного пейзажу.
34.		Свято Купала.	Споглядання м/ф «Квітка папороті» . Слухання Укр. нар. пісня Гей, на Івана, гей, на Купала», укр.. нар. пісня «Марена».Робота у групах. Виконання хороводу під музику «Коло Мареноньки ходили дівоньки...»	Створення витинанки «Квітка».
35.		Узагальнення знань.	Виконання вивчених пісень.	Перегляд кращих робіт.

**Орієнтовне календарно – тематичне планування
за програмою інтегрованого курсу «Мистецтво» 2 клас (авт. Масол
Л., Гайдамака О.)**

**Тема року: «Образи рідної землі»
I семестр (1 год на тиждень)**

№ уроку Дата	Тема уроку	Музичне мистецтво	Образотворче мистецтво
		Тема 1 «Пори року і народні свята» (8 годин)	
1.	Звуки і кольори природи	Пастораль. Регістр. <i>СММ:</i> В. Косенко. П'єса «Пасторальна» <i>ХТД:</i> «Пішли діти в поле»	Палітра. Літні кольори. <i>СОМ:</i> Г. Зоря «Троянди», О. Масик «Соняшники» <i>ХТД:</i> «Квіткова галявина»-малювання квіткової галявини кольорами літньої палітри (гуаш, акварель) <i>СКМ:</i> Перегляд фрагмента м/ф «Аліса у Країні Чудес»
2.	Барви осені	Програмова музика <i>СММ:</i> А. Вівальді. Цикл „Пори року”. "Осінь" (уривок) <i>ХТД:</i> «Осінь» Сл. Г. Ковалю, муз. М. Ведмедери	Пейзаж. Колорит. <i>СОМ:</i> І. Левітан «Золота осінь», Й. Бокшай «Осіній багрянець» <i>ХТД:</i> «Осінь-малювничка»-малювання осіннього пейзажу (акварель, широкий та тонкий пензлі)
3.	Прощальна пісня журавлина	Музичний пейзаж <i>СКМ:</i> Перегляд фрагмента д/ф «Птахи». <i>СММ:</i> М. Чембержі. «Хмаринка» <i>ХТД:</i> «Осінь» Сл. Г. Ковалю,	Види ліній. Лінія горизонту. <i>СОМ:</i> О. Геримський «Пейзаж» <i>ХТД:</i> «Настроєвий пейзаж» малювання осіннього пейзажу (акварель,

		муз. М. Ведмедери	широкий та тонкий пензлі)
4.	Ритми осіннього дощу	Музичний ритм <i>СММ:</i> В. Косенко. „Дощик” <i>ХТД:</i> «Дощик» Сл. Н. Кулик, муз. А. Мігай <i>СКМ:</i> Перегляд фрагмента м/ф «Піннокіо»	Штрихи <i>СОМ:</i> І. Левітан. «Буря», М. Ромадін. «Осінній дощ», Ци Бай Ши. «Великий вітер», «Вітер» <i>ХТД:</i> «Дощовий пейзаж»-малювання пейзажу (гуаш, широкий та тонкий пензлі)
5.	Падолист	Легато. Стаккато. Динаміка. Імпровізація. <i>СММ:</i> П. Чайковський. «Осіння пісня» («Жовтень») <i>ХТД:</i> «Дощик» Сл. Н. Кулик, муз. А. Мігай	Орнамент. Декоративний орнамент. <i>СОМ:</i> Левітан «Золота осінь», Б. Піаніда «Київська осінь» О. Шовкуненко «Золота осінь» В. Сюрха «Осінь» <i>ХТД:</i> Аплікація «Осінні листочки» (паперові або засушені листочки, клей і аркуш-основа).
6.	Про що розповів натюрморт	Натюрморт <i>СММ:</i> М. Мусоргський. Опера „Сорочинський ярмарок”. Уривок. <i>ХТД:</i> „Ходить гарбуз по городу” <i>СКМ:</i> Перегляд фрагмента м/ф «Чіполоно»	Натюрморт <i>СОМ:</i> К. Білокур. «Квіти, яблука, помідори», В. Жемерикін. «Натюрморт із кавуном». <i>ХТД:</i> „Фруктова крамничка” –малювання натюрморту осінніх овочів та фруктів (акварель, широкий та тонкий пензлі)
7.	Обжинки	Календарно-обрядові пісні. <i>СММ:</i> Українська народна пісня «Вийшли в поле косарі». П. Чайковський. «Жнива» <i>ХТД:</i> „Ходить гарбуз по городу”	Обжинки, декоративно-прикладне мистецтво. Кераміка. <i>ХТД:</i> "Свято врожаю в бабусі Катрусі" – живописний натюрморт з кількох овочів (кольорові олівці)
8.	Узагальнення вивченого	Гра «Мистецтвознавці»	

	матеріалу		
		Тема 2 «Мистецтво і рукотворний світ» (8 год.)	
9.	Троїсті музики	Українські інструменти. Троїсті музики. Ансамбль. <i>СММ:</i> Троїсті музики <i>ХТД:</i> «Ой заграйте, дударики» Сл. В. Панченка, муз. А. Філіпенка	Орнамент. <i>СОМ:</i> С. Глушук «Гудаки», М. Романішин «Свято» <i>ХТД:</i> «Орнамент для троїстих музик»- створення орнаменту для муз. інструментів троїстих музик(паперові шаблони цимбал, флейти, кольорові олівці)
10.	Як сопілка флейтою стала	Концерт. Соло. <i>СММ:</i> Віталій Кирейко Опера «Лісова пісня». Награші Лукаша. Й. Бах. Сюїта для флейти (фрагмент). <i>ХТД:</i> «Ой заграйте, дударики» Сл. В. Панченка, муз. А. Філіпенка	<i>СОМ:</i> М. Білас «Лісова пісня» <i>ХТД:</i> «Музика Сопілочки»- зображення уявних образів музики Сопілочки чи Чарівної Флейти(акварель або кольорові олівці)
11.	Для кожного звіра чи птаха у казки свої голоси	Тембр <i>СММ:</i> С. Прокоф'єв. Симфонічна казка «Петрик і Вовк». Теми Петрика, Пташки, Качки <i>ХТД:</i> Пісня – гра «Різні голоси»	<i>СКМ:</i> Перегляд фрагмента м/ф «Петрик і Вовк» <i>ХТД:</i> «Пташка» («Качка»)- створення одного з персонажів симфонічної казки «Петрик і Вовк» – Пташки або Качки(пластилін)
12.	Музична казка продовжується	Група музичних інструментів <i>СММ:</i> С. Прокоф'єв. Симфонічна казка «Петрик і Вовк» Теми Кішки, Дідуся, Вовка, Мисливців <i>ХТД:</i> Пісня – гра «Різні голоси»	<i>СКМ:</i> Перегляд та аналіз фрагментів м/ф «Пригоди kota Леопольда», «Леді та Бродяга» <i>ХТД:</i> «Котик-муркотик»- ліплення котика з пластиліну.
13.	Фінал	Музичний фінал. Оркестр. Диригент. <i>СММ:</i> С. Прокоф'єв.	Основні та похідні кольори <i>СОМ:</i>

		Симфонічна казка «Петрик і Вовк» (фінал) <i>ХТД:</i> «Малювала голуба» Сл. Н. Мовчан-Карпусь, муз.М. Колодочки <i>СКМ:</i> Перегляд фрагмента м/ф «Фантазія»	<i>ХТД:</i> «У небі над полями райдуга-дуга»-малювання райдуги (акварель або кольорові олівці)
14.	Свято Миколая	Різдво. Колядування. Щедрівки. <i>СММ:</i> А. Вівальді. Цикл «Пори року». П'єса «Зима» <i>ХТД:</i> «Ой хто, хто Миколая любить» Українська народна пісня	Звуки та фарби зимової природи <i>СОМ:</i> А. Коцка. «Зима в селі Тихий», С. Федоров. «Зимовий вечір». <i>ХТД:</i> «Листівка для рідної людини»-виготовлення вітальної листівки(кольоровий аркуш, ножиці)
15.	Добро несе Різдвяний янгол	Різдво. Колядування. Щедрівки. <i>СММ:</i> «Щедрик» в обр.М.Леонтовича. «Нова радість стала» Українська народна пісня <i>ХТД:</i> «Ой хто, хто Миколая любить» Українська народна пісня. <i>СКМ:</i> Перегляд фрагмента м/ф «Різдво» Перегляд фрагмента к/ф «Один удома».	Вертеп. <i>СОМ:</i> Т. Данилич «Колядники» <i>ХТД:</i> «Листівка з янголом» (кольоровий та білий папір, ножиці, клей, блискітки)
16.	Узагальнення вивченого матеріалу	Художнє виконання вивчених пісень	Мистецький вернісаж

**Календарно-тематичне планування
МИСТЕЦТВО 4 КЛАС**

за програмою «Мистецтво» 2011р., автори: Л.Масол, О.Гайдамака
35 годин на рік

№ ур	Дата уроку	Тема уроку	Музичне мистецтво	Образотворче мистецтво
Тема року: СВІТ У МИСТЕЦЬКИХ ШЕДЕВРАХ. Тема I семестру: Мій мальовничий, світанковий край.(16 год.) Тема 1. О краю мій, Україно, ти прекрасна!				
1.		Мій мальовничий світанковий край.	Народна музика. Музична спадщина рідного краю. Музичний образ. Музична форма - куплетна. Слухання: М. Калачевський «Українська симфонія» (фр). Розучування: укр. нар. пісня «Садок вишневий...».	Поняття: аплікація, Споглядання картин О.Хоменко «Пори року». Пр. робота: виготовлення аплікації за українською народною піснею
2.		Ой роде наш красний.	Поняття: імпровізація. Бесіда про родовід. Традиції родини. Жанри укр.. нар. пісень. Слухання Л.Ревуцький «Колискова». Розучування «Ой ходить сон».	Поняття:настінний розпис. Споглядання укр.. нар. орнаментів. Пр. робота: створити декоративну композицію.
3.		Народна веселка.	Жартівливі та сатиричні пісні. Слухання укр. нар. пісня «Та орав мужик край дороги». Розучування: укр..н.п. «Чи не той то Омелько».	Гончарство. Споглядання гончарних виробів. Пр. робота : створення куманця.
4.		Українські візерунки.	Особливості укр.. нар. танців. Слухання: укр. нар. танці «Полісяночка» «Аркан». Українські народні інструменти.	Український одяг. Різновиди оздоблення українського одягу. Пр. робота: намалювати власний візерунок для оздоблення народного одягу.
5.		Стежками століть.	Історичні пісні. Лірники, кобзарі. Слухання: укр..н.п. «Засвіт встали козаченьки», « Дума про козака Голоту». Розучування: укр. нар. пісні «Ой на горі та женці жнуть».	Різьблення. Майстри виготовлення дерев'яних виробів. Пр. робота: створити ескіз рельєфної композиції для оздоблення дерев'яного виробу.
6.		Нескінченний рух у природі.	Календарні пісні. Виконання пісень «Ходить гарбуз по городу», «Коляд, коляд, колядниця», «Вийди, вийди, сонечко». М/ф «Покрова-покровонько».	Види орнаменту: симетричні, асиметричні. Пр. робота : виконання ескізу для розпису декоративної тарілі.

7.		До народних джерел. Узагальнення знань.	Обробка народних пісень. Слухання: М.Леонтович «Женчичок-брєнчичок», «Щєдрик». Виконання укр..н.п. «Ой на горі та женці жнуть»	Килимарство. Споглядання І.Гугик. Килим. Пр. робота: створити власний килимок у техніці аплікації.
Тема 2. Ми діти твої, Україно!				
8.		Слов'яни.	Спільні мистецькі традиції слов'янських народів. Слухання: рос. нар. пісня «Ой ти степь широкая», білор. нар. пісні «Перепілонька». Виконання пісні: укр. нар. пісня «Гуде вітер вельми в полі».	Мистецтво білорусів. Народна іграшка. Споглядання виробів майстрів білоруського народу.
9.		Слов'яни.	Танці білоруського та російського народів. Слухання М.Глінка «Камаринська», білор. нар. танець «Бульба». Розучування білор. нар. пісні-танцю «Бульба». Народні інструменти.	Історія створення матрьошки. Техніка виговлення матрьошки. Пр. робота: створити обкладинку для книжки-сувеніру у вигляді матрьошки.
10.		У гості до поляків.	Музичні традиції та обряди польського народу. Розучування польської нар. пісні «Жайворонок» Слухання Ф.Шопєн «Полонєз». Причасна форма.	Архітектурний пейзаж. Розглядання картин В.Микитєнко. Київ., І Роп'яник. Львів. Пр. робота: створити архітектурний пейзаж свого міста.
11.		На гостину до угорців.	Чардаш. Розучування мелодії зі словами «Чардашу». Імпровізація мелодії на тексти угорських народних пісень. Слухання Й.Брамс « Угорський танець №2.».	Угорська архітектура. Фотогалерея будівель Будапєшту. Зв'язок Закарпатської архітектури з угорською. Практ. робота: створити власний варіант вивісок, решіток чи брам.
12.		Дружба і достлук.	Розучування пісні муз. Л. Джемалєдінової «Дружба і достлук». Слухання кримськотатарську колискову «Матур-бола». Народні кримськотатарські інструменти.	Декоративне мистецтво кримськотатарського народу. Пр. робота: створити аплікацію за мотивами кримськотатарських орнаментів.
13.		Радіймо з греками.	Відеофрагмент « Сиртакі» Танцювальний ритм. Грецькі народні інструменти. Відтворення рухів танцю «Сиртакі».	Мозаїка. Розглядання мозаїка Хєрсонєсу. Техніка виготовлення мозаїки. Пр. робота: створити власну мозаїку.
14.		Мандри по слов'янських країнах.	Корєні танцювального та пісенного фольклорного матеріалу українського, білоруського та російського	Декоративний орнамент. Пр. робота: виговлення сувєніру для друга.

			народів. Виконання пісень «Перепілонька», «Гуде вітер вельми в полі». Спільні музичні інструменти	
15.		Народні музичні інструменти.	Проект «Звучать народні інструменти». Створення презентації за темою.	Пр. робота: дібрати ілюстрації до теми проекту.
16.		Узагальнення знань.	Розучування пісні Н.Май «Новий рік». Новорічне караоке..	Виставка кращих робіт учнів.
Тема 3. Подорож країнами і континентами.				
17.		На гондолах по Італії.	Опера. Слухання: Н.Паганіні Музика для мандоліни. М.Лисенко Баркарола. Розучування італ.нар.пісні «Санта Лючія».	Венеційський карнавал. Споглядання: Р.Фіналь «Нічна Венеція», С.Потіха «Понте дей Фрарі.Венеція». Пр.Робота: Створити ескіз карнавальної маски.
18.		Подорож до Австрії та Німеччини.	Нар.танці (лендлер), пісні. Особливості муз. мови австрійців. Слухання: Л.ван Бетховен «Лендлер», Й.Штраус «Вальс». Розучування:німецька нар. пісня «Весна».	Ілюстрації із зображенням нар. костюмів, краєвидів, пам'яток архітектури та побуту. Пр.робота: створення альпійського краєвиду.
19.		Франція – країна палаців, театрів і музеїв.	Французькі менуети, галопи. Розучування Французька нар. пісня «Пастух».	Лувр. Собор Паризької Богоматері.Ейфелева башта. Пр.робота. Створення листівки з Парижу.
20.		Відпочинок і розваги англійців.	Англійський нар. інструмент волинка. Розучування англійської пісня-гра «Row? Row!» Слухання: Англійський нар. танець «Жига», К.Дебюсі Ляльковий кек-уок».	Пейзаж. Колорит. Англійський парк. Пр.робота:малюнок англійського парку.
21.		Батьківщина фламенко.	Динаміка, контраст. Іспанські народні танці. Костюми. К/ф К.Саурі “Іспанський танець фламенко». Імпровізація ритмів іспанських танців.	Споглядання репродукцій. Пр.робота: «Іспанський танець» (графічна композиція)
22.		Казковий світ.	Форма. Слухання: Е.Гріг “Танець Анітри», «У печері гірського короля» та ін. з сюїти «Пер Гюнт» Розучування: Е.Гріг «Пісня Сольвейг» (фрагмент),	Споглядання казкових ілюстрацій. Пр.робота: малюнок «У печері гірського короля»
23.		Неповторні індійські візерунки.	Органічне поєднання музики, співу, танцю (пластики) і	Ілюстрації із зображенням народних костюмів, творів

			індійському мистецтві. Мова рухів в індійських танцях. Фрагмент фільму «Зіта і Ріта». Імпровізація індійських танцювальних рухів.	народного декоративно-прикладного мистецтва.
24.		Східні мотиви.	Музична орнаментика. Слухання: П. Чайковський «Арабський танець «Кава» з балету «Лускунчик». Розучування пісні «Курчатка»	Ілюстрації із зображенням народних костюмів, творів народного декоративно-прикладного мистецтва, пам'яток культури та побуту. Пр. робота: створення арабесок.
25.		Ритми і кольори Африки.	Шумові ансамблі. Створення шумових ансамблів. Складання сценарію свята африканських аборигенів. Орієнтовна тематика: «Радіймо сонцю!»	агічні танці аборигенів (синтез танцю, музики, співу та костюму в обрядах). Розмаїття ударних інструментів. Африканські тамтами.
26.		Америка. Узагальнення знань.	Слухання. Дж. Гершвін. Опера «Поргі та Бесс». «Колискова Клари». Виконання пісні «Row? Row!»	Відомості про древні цивілізації Америки. Відомості про орнаменти північноамериканських індіців Пр. робота «Орнамент для публо»
Тема. 4. Дзвони минулого, шляхи майбутнього.				
27.		Великоднє свято.	Варіації. Розучування пісні «Писанки». Слухання Л. Дичко варіації «Українськи писанки»	Споглядання репродукцій. Писанкарство. Пр. робота: створення писанки.
28.		Обрядові символи сивої давнини.	Веснянки. Слухання: Веснянки та гаївки у виконанні фольклорних колективів. Виконання караоке пісні «Вийди, вийди Іванку»	Символи землі, води, сонця, берегині роду та ін., що використовуються в декоративно-прикладному мистецтві українців
29.		Мистецтво крізь віки.	Порівняння муз. засобів виразності для вираження танцювальних образів. Сучасна пісня танцювального характеру («Свобода»)	Архітектурний пейзаж. Споглядання та аналіз репродукцій Пр. робота «Архітектурний пейзаж зі старовинними будівлями»
30.		Мистецтво крізь віки.	Еволюція стилів. Танцювальні ритми. Вальс), рок-н-ролл, Сучасна танцювальна композиція .	Орнамент. Споглядання різновидів орнаменту. Пр.робота створення особистого орнаменту.
31.		Мистецтво крізь віки.	Рондо. Клавесин. Слухання: Ж. Рамо. П'єса «Тамбурін». Розучування «Танець дружби» Сл. П. Карася, муз. М. Балеми	Споглядання репродукцій. Пр. робота : малюнок далекому другу.

32.	Мистецтво майбутнього.	Подорож етапами розвитку технологічних пристроїв. Шарманки, муз. скриньки, грамофони, магнітофони, комп'ютерні муз. програми. Розучування: Б.Бистряков «Давайте розбудемо радість».	Бесіда про архітектуру майбутнього. Пр. робота: малюємо мрію.
33.	Мистецтво майбутнього	Слухання: Д.Шостакович «Шарманка», Б.Барток «Мікрокосмос» (п'єси на вибір), показ можливостей комп'ютерних програм (різноманітна обробка звуків як інструментальних, так і вокальних).	Бесіда про архітектуру майбутнього Практична робота «Місто третього тисячоліття»
34.	Урок – подорож країнами світу.	Імпровізація. Вкторина «Мистецькі подорожі планетою Земля». Виконання улюблених пісень.	Мистецький вернісаж.
35.	Урок узагальнення знань.	Урок – концерт.	Виставка кращих робіт.

Календарний план створено за підручником авторів Л.Масол та інш. Мистецтво 4 клас, сайт <http://lib.pedpresa.ua/7516-mystetstvo-pidruchnyk-dlya-4-klasu-masol-l-m-gajdamaka-o-v-ocheretyana-n-v-kolotylo-o-m.html>